

ด่วนที่สุดบันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. 0 2281 6129

ที่... นร 1114/4023... วันที่... 8 กันยายน 2552

เรื่อง... รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

1. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 195/2552 ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2552 และเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตรเสนอ ทั้งนี้ ในส่วนของหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิการใช้ที่ดิน ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งโดยด่วน ส่วนการขึ้นทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจตามโครงการฯ ให้ใช้เกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยรายจังหวัด

2.สาระสำคัญ

2.1 ที่ประชุมคณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2552 มีมติรับทราบรายงานของเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ที่ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เดินทางไปตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ รวม 41 จังหวัด 97 อำเภอ 133 ตำบล 164 หมู่บ้าน 176 จุด ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รวม 1,008 คน ระหว่างวันที่ 1-4 กันยายน 2552 สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

2.1.1 ความก้าวหน้าในการขึ้นทะเบียนฯ ทั่วประเทศ จากฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ 6 กันยายน 2552 มีรายงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 5.26 ล้านราย (ร้อยละ 91 ของเป้าหมาย) ขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว 1.07 ล้านราย (ร้อยละ 31 ของเป้าหมาย) มันสำปะหลัง 0.15 ล้านราย (ร้อยละ 41 ของเป้าหมาย) และข้าวโพด

เลี้ยงสัตว์ 0.32 ล้านราย (ร้อยละ 85 ของเป้าหมาย) ในบางพื้นที่เริ่มทำประชาคมแล้ว แต่ยังไม่มีการทำสัญญาประกันกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

2.1.2 ปัญหาหลักที่พบในพื้นที่คือ

- (1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจ รวมทั้งการทำประชาคมยังมีความล่าช้า ในขณะที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้เร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 กันยายน 2552 เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่ดิน.ส. วางแผนไว้ว่าพร้อมที่จะเริ่มทำสัญญาประกันให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยระยะเวลาที่จำกัดดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อความถูกต้องสมบูรณ์ของทะเบียนเกษตรกรและกระบวนการประชาคม ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องไปยังการทำสัญญาประกันราคาและการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างด้วย
- (2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังมิได้แจ้งเกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยรายจังหวัดให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ทราบ
- (3) เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่และคณะกรรมการตรวจสอบระดับตำบล ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการรับรองเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ
- (4) เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ยังมิได้เข้าไปประสานในพื้นที่เกี่ยวกับขั้นตอนการทำสัญญาและสิทธิในการรับเงินชดเชยส่วนต่างของผู้เข้าร่วมโครงการฯ
- (5) คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและตำบลที่จะเข้าไปช่วยตรวจสอบข้อมูลทะเบียนฯ และการทำสัญญาประกันราคาของ ธ.ก.ส.
- (6) เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่าต้องมีการส่งมอบผลิตผลเช่นเดียวกับที่เคยปฏิบัติในโครงการรับจำนำพืชผลทางการเกษตรที่ผ่านมา รวมทั้งยังสับสนระหว่างการใช้ราคาอ้างอิงกับราคาที่ซื้อขายในตลาดที่จะนำไปคิดค่าชดเชยส่วนต่างจากราคาประกัน

- 2.2 ธ.ก.ส. มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ 0920/76126 ลงวันที่ 3 กันยายน 2552 ถึงประธานกรรมการ ประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร (รายละเอียดตามเอกสาร แนบ 1) แจกแนวทางปฏิบัติของ ธ.ก.ส. ให้คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ทราบ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้
- 2.2.1 ธ.ก.ส. จะใช้ข้อมูลทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ผ่านการรับรองจากกรมส่งเสริม การเกษตร และใช้เกณฑ์ผลผลิตต่อไร่ตามที่คณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตร กำหนด เป็นฐานในการคำนวณผลผลิตรวมของเกษตรกร เพื่อนำไปบันทึกในสัญญา
- 2.2.2 ธ.ก.ส. จะจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้ผู้เข้าร่วม โครงการฯ กรณีที่ราคาอ้างอิงต่ำกว่าราคาประกันตามปริมาณผลผลิตที่ระบุไว้ใน สัญญาฯ ทั้งนี้ รวมถึงกรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติที่ทำให้ผลผลิตเสียหาย
- 2.2.3 ให้เกษตรกรที่ขายผลผลิตไปแล้วก่อนการทำสัญญาประกันราคา มีสิทธิได้รับเงิน ชดเชยส่วนต่างด้วย
- 2.2.4 ขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่ ธ.ก.ส. จะจ่ายเงิน ชดเชยส่วนต่าง

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ รับทราบแนวทางข้างต้นและมีความเห็นว่า แนวทาง ตามข้อ 2.2.1, 2.2.2 และ 2.2.4 อยู่ในกรอบที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 ได้มี มติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ แล้ว อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ เห็นว่า แนวทางตามข้อ 2.2.3 ไม่สอดคล้อง กับหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรกำหนด จึงมีมติให้ ธ.ก.ส. นำเสนอคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้องพิจารณาในประเด็นดังกล่าว รวมทั้งประเด็นที่ ธ.ก.ส. เสนอให้มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างสำหรับเกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการฯ และผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า หากทางราชการจะจ่าย ค่าชดเชยความเสียหายจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติให้เกษตรกรตามกลไกปกติ เห็นควร จ่ายเฉพาะปริมาณผลผลิตที่เสียหายจริงในส่วนที่เกินจากปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรแจ้งไว้ใน สัญญาประกันราคา

- 2.3 ธ.ก.ส. มีหนังสือ ที่ 0920/77087 ลงวันที่ 7 กันยายน 2552 ถึงประธานกรรมการประสานการ ดำเนินงานฯ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2) เพื่อขอผ่อนผันหลักเกณฑ์การใช้อัตราผลผลิต เฉลี่ยต่อไร่คำนวณปริมาณผลผลิตที่เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจาก ธ.ก.ส. ได้จัดทำสัญญา ประกันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังให้แก่เกษตรกรแล้วประมาณ 1,000 ราย โดยใช้อัตราผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการนโยบายสินค้า

เกษตรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 ที่ให้ใช้เกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยรายจังหวัด คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้ ธ.ก.ส. นำเสนอคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยด่วนต่อไป

2.4 คณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ มีมติเห็นชอบให้ประธานกรรมการฯ นำเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

2.4.1 เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัดเสนอคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการรับรองเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และเกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยระดับจังหวัด และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบภายในวันที่ 11 กันยายน 2552

2.4.2 เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดให้คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด) แต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและตำบล เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 โดยให้เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบรับรองข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและทะเบียนการปลูกพืชเศรษฐกิจด้วย

2.4.3 เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ธ.ก.ส. ใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม ตรวจสอบพื้นที่ระดับตำบลที่คาดว่าจะมีการรายงานจำนวนพื้นที่ในทะเบียนฯ มากกว่าพื้นที่จริงทางกายภาพ และแจ้งให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.4.4 เห็นควรมอบหมายให้ ธ.ก.ส. เร่งรัดกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงให้เกษตรกรทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึงเกี่ยวกับขั้นตอนในการทำสัญญาฯ การใช้สิทธิตามสัญญาฯ และการรับเงินชดเชยส่วนต่าง รวมทั้งเร่งรัดประสานคณะกรรมการนโยบายสินค้าเกษตรในการประกาศราคาอ้างอิง เนื่องจากขณะนี้เกษตรกรโดยเฉพาะผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เรียกร้องที่จะขอทำสัญญาแล้ว

2.4.5 เห็นชอบในหลักการให้คณะกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร แต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สศช. กรมแผนที่ทหาร กรมการข้าว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ธ.ก.ส. และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสาร

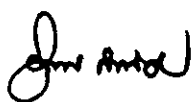
สนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ กระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งใช้กลไกการตรวจราชการทั้งระดับกระทรวงและกรม ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการฯ และรายงานผลต่อคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ทุก 10 วัน

- 2.4.6 ในส่วนของแนวทางการปฏิบัติของ ธ.ก.ส. ที่เสนอมานั้น เห็นควรให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามความเห็นและมติของคณะกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ในข้อ 2.2 และ 2.3

3. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

- 3.1 รับทราบรายงานการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1-4 กันยายน 2552 ตามข้อ 2.1 และเห็นควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552
- 3.2 เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ตามข้อ 2.4

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดมอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ประธานกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร